

Dane o środowisku

2017

STAATSMINISTERIUM
FÜR UMWELT UND
LANDWIRTSCHAFT

Freistaat
SACHSEN

Spis treści

Słowo wstępne	3	Stan rozbudowy oczyszczalni ścieków	16
Struktura gospodarcza	4	Ścieki	17
Gospodarka środowiskowa	5	Obciążenie wód gruntowych azotanami	18
Produktywność surowców	6	Kontrole instalacji pod kątem obchodzenia się z substancjami szkodliwymi dla wód	19
Produktywność energii	7	Zużycie wody przez gospodarstwa domowe i drobną działalność gospodarczą	20
Produktywność wody	8	Odpady osiedlowe	21
Rodziny pszczele w Saksonii	9	Liczba i udział sanitowanych części terenów zastarzonego skażenia	22
Rozwój warunków klimatycznych w Saksonii	10	Użytkowanie terenów	23
Substancje szkodliwe w powietrzu – imisje	12		
Substancje szkodliwe w powietrzu – emisje	13		
Drobny pył	14		
Gazy cieplarniane w równoważnikach dwutlenku węgla ..	15		

Słowo wstępne

Ukazujące się co roku aktualne dane o środowisku naturalnym prezentują w krótkiej i łatwo dostępnej formie osiągnięcia przewidującej polityki środowiskowej w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia.

W roku bieżącym uwzględnia się tematycznie w szczególny sposób dobro chronione, jakim jest woda. Woda jest ważną częścią składową życia, czysta woda pitna, wody powierzchniowe i grunto-we mają decydujący wpływ na jakość naszego życia i na środowisko naturalne. Dane o środowisku 2017 r. informują między innymi o rentowności użytkowania wód, rocznych ilościach opadów, oczyszczaniu ścieków i obchodzeniu się z substancjami niebez-

piecznymi dla saksońskich wód. Następną osobliwością w tym roku jest uwzględnienie po raz pierwszy liczby rodzin pszczelich jako wskaźnika środowiska. Około 80 procent rodzimych gatunków roślin użytkowych i dzikich wymaga zapylenia przez owady. Zatem pszczelarstwo ma dla utrzymania biologicznej różnorodności bezcenne znaczenie. Dla rolnictwa pszczoły miodne są szczególnie ważne przy zapylaniu kwitnących roślin, ponieważ poprawiają zarówno plony, jak i ich jakość. Dlatego ciągły wzrost rodzin pszczelich od roku 2008 jest szczególnie zadowalającym aspektem.

Prezentowane w danych o środowisku 2017 r. grafiki i odnośne opisy informują o ważnej w Saksonii tematyce, jaką stanowi gospodarka środowiskowa, wydajność zasobów naturalnych, zmiana klimatu,

gleba, powietrze, przyroda i ich rozwój. W wielu naświetlonych tu dziedzinach ochrony środowiska notuje się pozytywny rozwój. Ale również aktualne, leżące przed nami wyzwania, jak np. dostosowanie się do zmian klimatu, są także prezentowane w danych o środowisku.

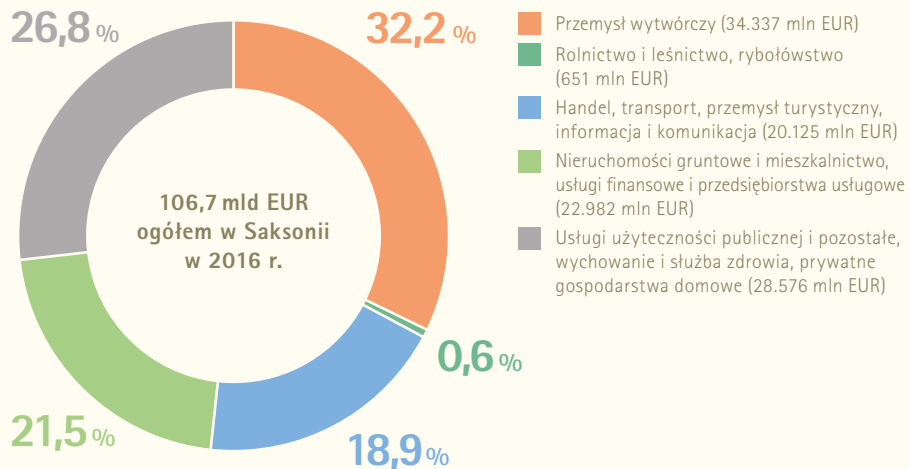
Aktualne i pogłębione informacje stoją do dyspozycji Państwa w internecie na www.umwelt.sachsen.de.

Thomas Schmidt
Saksoński Minister Stanu
ds. Środowiska i Rolnictwa

Struktura gospodarcza

Gospodarka w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia doznała od Zjednoczenia Niemiec zasadniczej zmiany swojej struktury. Zarówno sektor usług, jak i stosunkowo mocny przemysł wytwórczy cechują dziś Saksonię jako nowoczesną lokalizację gospodarki. W ubiegłym roku gospodarka Saksonii wzrosła o 2,7% (dane skorygowane o ceny). Dzięki temu Saksonia wykazuje w porównaniu do całych Niemiec już trzeci z kolei rok wzrost gospodarczy, leżący ponad przeciętną. Wydajne rolnictwo i leśnictwo przyczyniają się w 0,6% do łącznej wartości dodanej brutto. Przy tym nie przedstawiono ich znaczenia dla sektorów, które leżą przed nimi i za nimi, oraz świadczenia usług na rzecz ogółu.

Wartość dodana brutto wg dziedzin gospodarki w Saksonii

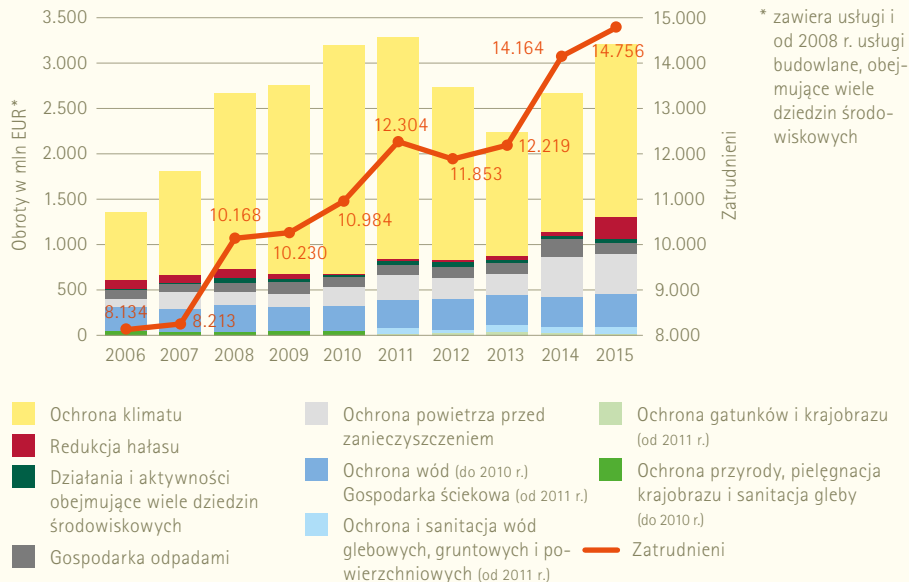

źródło: Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG);
Federalne obliczenia ekonomiczne kumulatywnie, stan obliczeń: luty 2017 r.

Gospodarka środowiskowa

Gospodarka środowiskowa stała się w ostatnich latach trwałą częścią składową całej gospodarki w Saksonii, w której w międzyczasie pracuje ponad 14.700 zatrudnionych. Dla większości dziedzin środowiskowych notowany jest ciągle pozytywny rozwój w zakresie obrotów i liczby zatrudnionych. Tendencję tę w latach 2012 – 2014 wyhamował spadek obrotów w dziedzinie, mającej największy udział, a mianowicie w ochronie klimatu. W 2015 r. dziedzina ta wykazała ponownie wzrost obrotów.

Zatrudnieni i obroty na rzecz ochrony środowiska w Saksonii

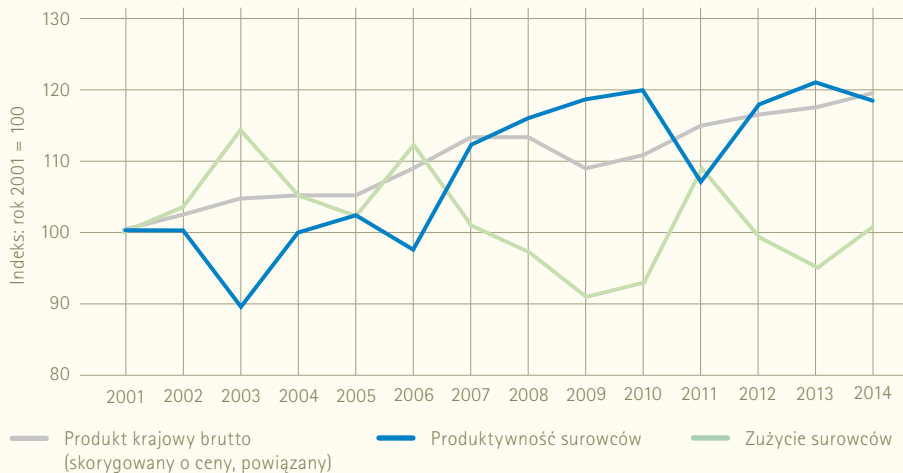
źródło:

Saksoński Krajowy Urząd ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG);
Krajowy Urząd Statystyczny Saksonii – Stan: 06/2017 r.

Produktywność surowców

Produktywność surowców jest wskaźnikiem wydajności użytku zasobów, ponieważ tym indykatorem obrazuje się stosunek mocy gospodarczej do korzystania z surowców nieodnawialnych. Wzrost produktywności surowców jest jako cel integralną częścią saksońskiej strategii zrównoważonego rozwoju. Mimo przejściowych wahań w latach 2011 i 2014 Saksonia należy do tych nielicznych krajów związkowych, którym udało się podwoić wydajność w porównaniu z rokiem 1994.

Produktywność surowców w Saksonii

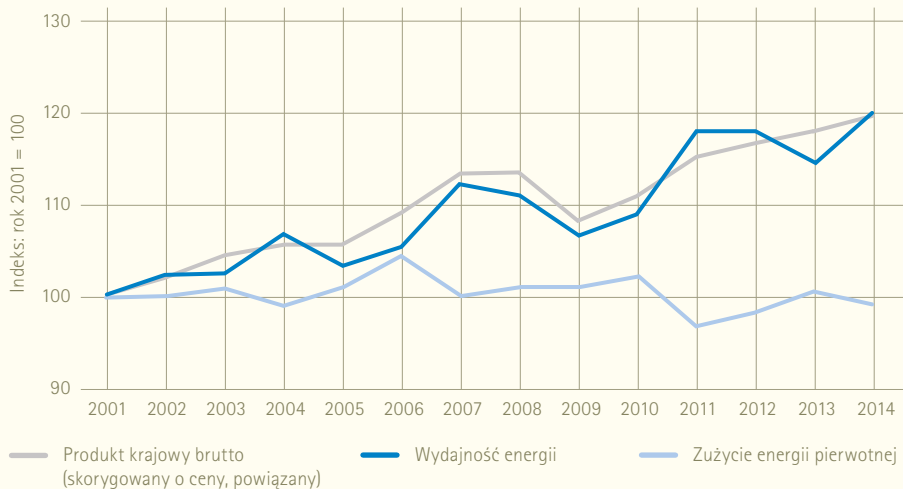

źródło: Własne obliczenia Saksońskiego Urzędu Krajowego ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG) na podstawie rachunkowości gospodarki narodowej, uwzględniającej aspekty zużycia i ochrony środowiska krajów związkowych, wydanie październik 2016 r. i obliczeń całej gospodarki narodowej krajów związkowych – stan: sierpień 2015 r./luty 2016 r.

Produktywność energii

Wydajność energii jest miernikiem wydajności zużycia energii. Jest ona obliczana jako stosunek mocy gospodarczej (produkt krajowy brutto) do zużycia energii pierwotnej. Indykator obrazuje dzięki temu rozwój czasowy odłączenia wartości dodanej od zużycia energii jako wydajność energetyczną gospodarki narodowej. Zaniechanie energointensywnych dziedzin produkcji umożliwiło Saksonii w latach 90. wielki skok w zakresie wydajności energii. Od 2001 r. zauważa się również ciągły i znaczny wzrost wydajności energii. Dzięki temu w porównaniu z innymi krajami związkowymi Saksonia plasuje się w samej czołówce.

Wydajność energii w Saksonii

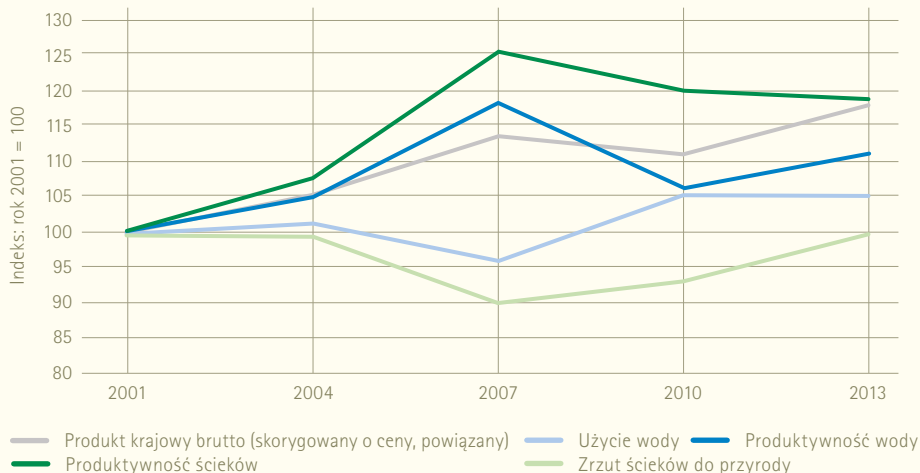

źródło: Własne obliczenia Saksońskiego Urzędu Krajowego ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG) na podstawie rachunkowości gospodarki narodowej, uwzględniającej aspekty zużycia i ochrony środowiska krajów, wydanie: listopad 2015 r.; obliczenia całej gospodarki narodowej krajów związkowych - stan: sierpień 2015 r./ luty 2016 r. i Krajowej Grupy Roboczej „Bilans energii”, stan: 24.08.2016 r.

Produktywność wody

Produktywność wody jest wskaźnikiem mocy gospodarczej na metr sześcienny użytej wody (produkt krajowy brutto na m³ użytej wody). Jej rozwój jest obok „prawdziwych” polepszeń i pogorszeń produktywności decydująco zależny od struktury gospodarczej i udziału wodointensywnych gałęzi gospodarczych i działów produkcji. Porównawczo wysoka produktywność wody wskazuje na to, że struktura gospodarcza i branżowa danego kraju jest mniej intensywna w zakresie zużycia wody. Liczby dotyczące użycia wody oraz zrzutu ścieków do przyrody są ujmowane co trzy lata. Ta okoliczność ma odpowiednie oddziaływanie na aktualność danych statystycznych.

Produktywność wody i ścieków w Saksonii

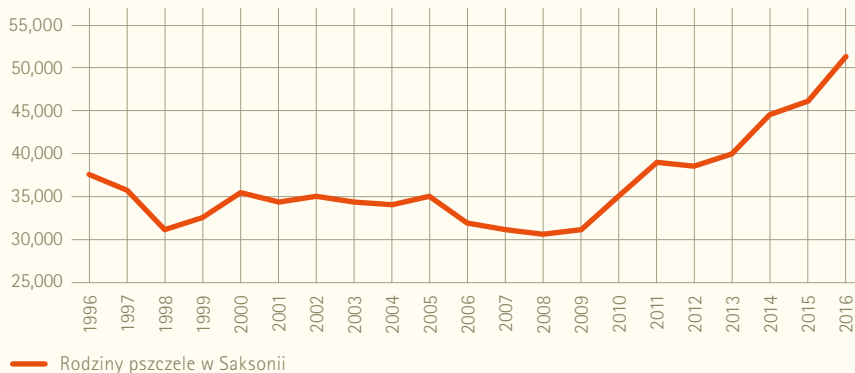
źródło: Własne obliczenia Saksońskiego Urzędu Krajowego ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG) na podstawie rachunkowości gospodarki narodowej, uwzględniającej aspekty zużycia i ochrony środowiska krajów, wydanie: październik 2016 r. i obliczenia całej gospodarki narodowej krajów związkowych – stan: sierpień 2015 r./ luty 2016 r. i łącznych obliczeń gospodarki narodowej krajów związkowych, stan: sierpień 2015 r. / luty 2016 r.

Rodziny pszczele w Saksonii

W zakresie ilości rodzin pszczelich, hodowanych w Saksonii, można było zaobserwować w zeszłych latach ciągły wzrost. W roku 2016 zarejestrowanych było w Saksońskiej Kasie Chorób Zwierzęcych 6.048 pszczelarzy i 52.061 rodzin pszczelich. Ten pozytywny rozwój wynika z działań wspierających nowych pszczelarzy i wzmożonej pracy wśród szerokich kręgów społeczeństwa. Około 80% rodzimych roślin użytkowych i dzikich wymaga zapylania przez owady, które w 75% jest realizowane przez pszczoły miodne. Obok produkcji miodu i produktów pszczelarskich pszczelarze i ich rodziny pszczele przyczyniają się dzięki temu do zachowania środowiska naturalnego.

Rodziny pszczele w Saksonii

źródło: Sprawozdanie roczne Saksońskiej Kasy Chorób Zwierzęcych (TSK)

Rozwój warunków klimatycznych w Saksonii

Wykresy przedstawiają średnie wartości roczne temperatury powietrza i sumy opadów w okresie wegetacyjnym I (kwiecień – czerwiec) w Saksonii w okresie 1881 – 2016. Lepszą prezentację długo-terminowego rozwoju można osiągnąć dzięki średniej ruchomej z 11 lat, ponieważ jest ona bardziej niezależna od poszczególnych lat. Odpowiednią prezentację zmiany klimatu umożliwi przebieg czasowy rozwoju temperatury powietrza. Wyższe temperatury prowadzą m. in. do przedłużenia okresów wzrostu i towarzyszą im zależne od pogody zjawiska ekstremalne (np. upały, susza) i związane z tym ryzyka. W okresie 1971 – 2010 każda dekada była cieplejsza od poprzedniej, a w dwóch ostatnich dekadach miała miejsce

wyraźna kumulacja najcieplejszych lat w Saksonii. Rok 2016 był ze względu na pogodę co prawda trochę chłodniejszy niż lata rekordowe 2014 i 2015, jest jednak zaliczany do dziesięciu najcieplejszych lat od początku dysponowania danymi z roku 1881.

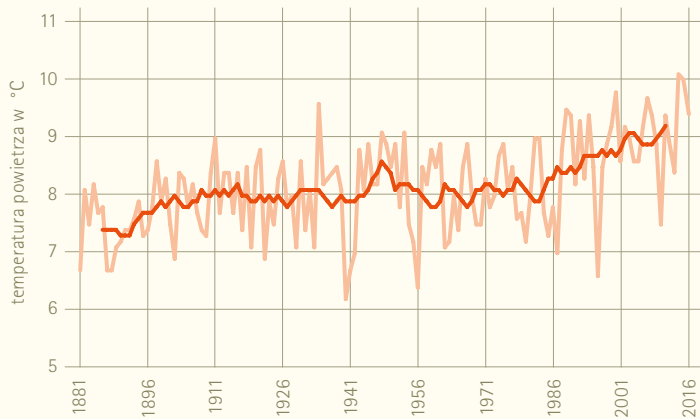
Opady atmosferyczne są – w porównaniu z temperaturami – w swoim przebiegu przestrzenno-czasowym bardzo heterogeniczne. Zmniejszenie ilości opadów w okresie wegetacyjnym I spowalnia proces wzrostu roślin i zwiększa ryzyko strat podczas zbiorów. Zwłaszcza w parze ze wzrostem temperatur wywiera to coraz bardziej negatywny wpływ m. in. na rolnictwo. W okresie 1971 – 2010 każda kolejna dekada była bardziej sucha niż

poprzednia. Saksońscy rolnicy mogą przygotować się do tych zmieniających się warunków dzięki lepszemu zarządzaniu zasobami wodnymi. Działania te sięgają od wyboru gatunków i rodzaju owoców, poprzez adekwatne metody uprawy gleby i nawożenia, aż po nawadnianie określonych roślin uprawnych i płodozmianów.

źródło:

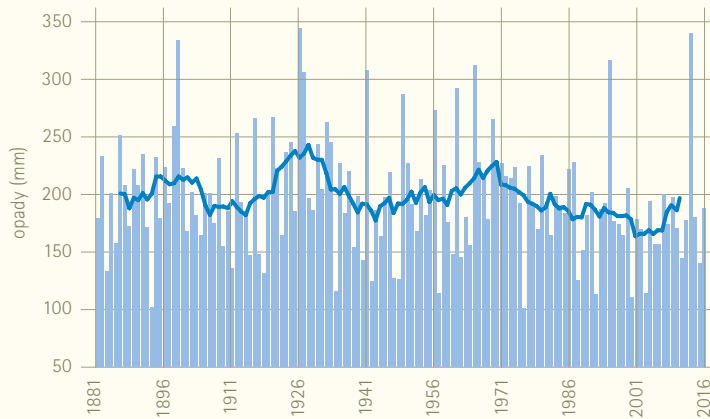
Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG);
Niemiecka Służba Meteorologiczna (DWD), 2017 r.

średnia temperatura roczna w Saksonii, lata 1881 – 2016
(średnia ruchoma z 11 lat)

— temperatura — opady

Opady podczas okresu wegetacyjnego I (kwiecień – czerwiec)
w Saksonii, okres 1881 – 2016 (średnia ruchoma z 11 lat)

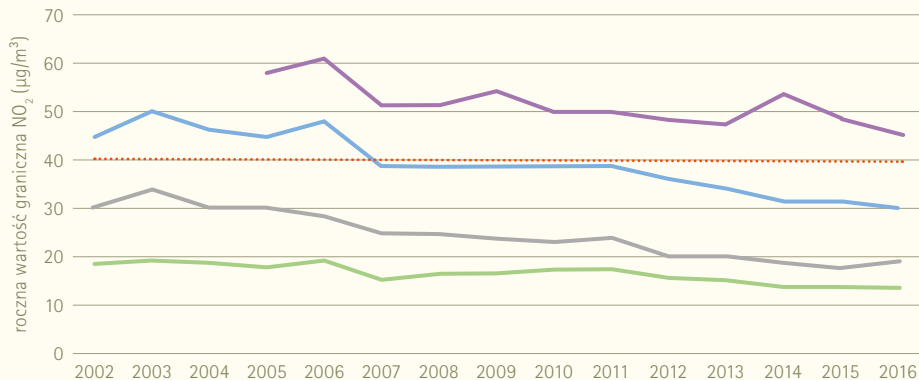

Substancje szkodliwe w powietrzu – imisje

Imisja substancji szkodliwych w powietrzu przedstawiona została przykładowo dla dwutlenku azotu na terenie Drezna. Największym oddziaływującym lokalnie źródłem emitowania jest ruch uliczny. Dlatego wartości graniczne stacji pomiarowych, znajdujących się nieopodal ruchu ulicznego, są częściowo jeszcze przekraczane, choć daje się tu zauważyć pozytywna tendencja. Od roku 2015 ma być zapewnione utrzymanie wartości granicznej UE. Natomiast na tyłach miasta i regionu nie ma żadnych problemów z zachowaniem wartości granicznej.

źródło:
Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska,
Rolnictwa i Geologii (LfULG)

Imisje dwutlenku azotu na terenie Drezna

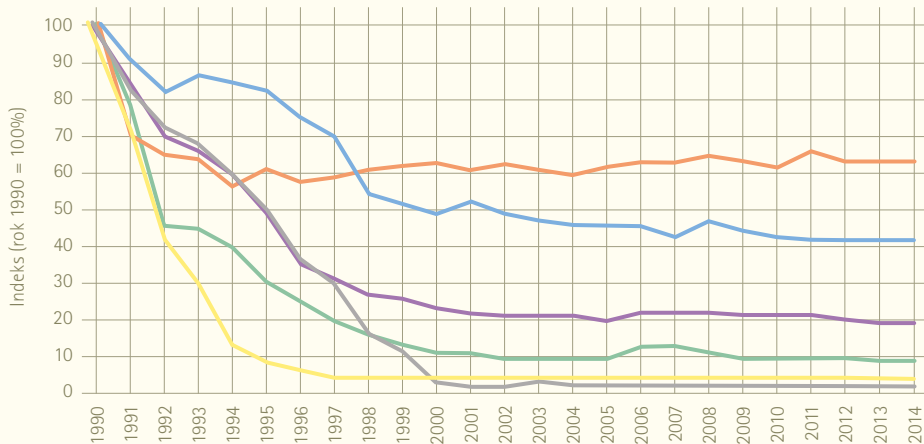
- stacja pomiarowa blisko ruchu drogowego Drezno, Bergstraße
- stacja pomiarowa blisko ruchu drogowego Drezno-Północ
- tył miasta
- obrzeża miasta
- roczna wartość graniczna NO₂: 40 µg/m³

Substancje szkodliwe w powietrzu – emisje

Substancje szkodliwe w powietrzu mogą spowodować wiele negatywnych oddziaływań na człowieka i środowisko naturalne. Od roku 1990 do dziś udało się znacznie zredukować emisje substancji szkodliwych powietrza w Saksonii. Wynika to z restrukturyzacji gospodarki w latach 1990. W ubiegłych latach nie stwierdzono już więcej znaczących efektów redukcji. Emisje amoniaku i tlenków azotu kształtują się nadal na za bardzo wysokim poziomie. Szczególnie aglomeracje dotknięte są za wysokimi wartościami obciążeń tlenkami azotu i drobnym pyłem.

źródło:
Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska,
Rolnictwa i Geologii (LfULG); Kataster Emisji

Emisje substancji szkodliwych dla powietrza w Saksonii

tlenek węgla (CO)   amoniak (NH₃)   NMVOC*
tlenki azotu (NO_x)   dwutlenek siarki (SO₂)   pył ogółem

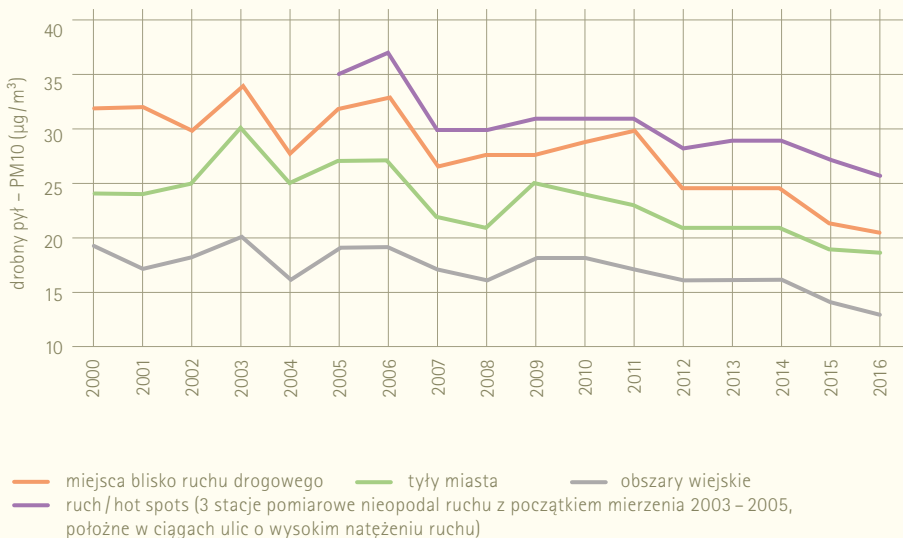
* ulotne związki organiczne bez metanu

Drobny pył

Najważniejszymi źródłami powstawania drobnego pyłu są procesy spalania i ruch drogowy. W związku z tym jednak, że cząsteczki drobnego pyłu w atmosferze mogą być przenoszone na duże odległości, mierzone stężenia są spowodowane nie tylko przez źródła saksońskie. Warunki meteorologiczne mają wielki wpływ na koncentrację drobnego pyłu i są przyczyną wahań w poszczególnych latach. Dane odnośnie regionalnych średnich wartości rocznych wykazują od roku 2000 stopniowy, nieznaczny spadek tych koncentracji.

źródło:
Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska,
Rolnictwa i Geologii (LfULG)

regionalne średnie wartości roczne stężenia drobnego pyłu w Saksonii

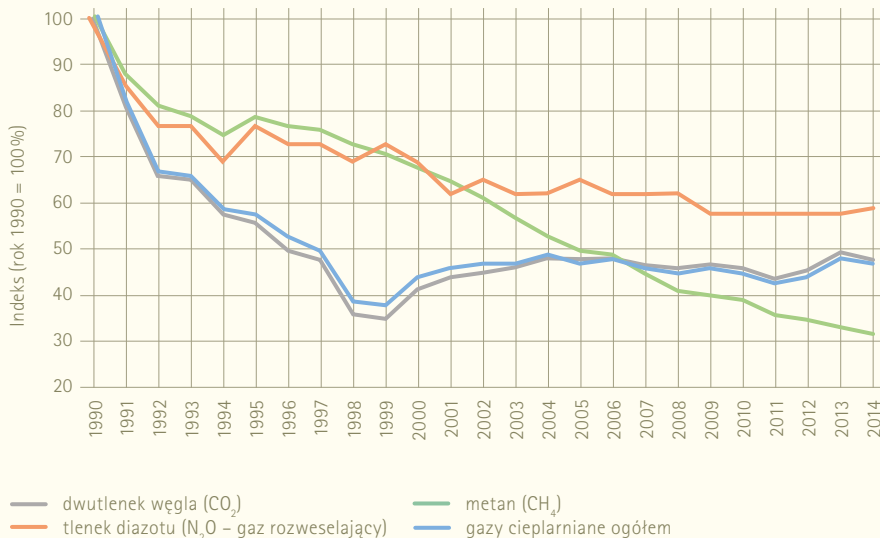

Gazy cieplarniane w równoważnikach dwutlenku węgla

Emisje gazów cieplarnianych (składających się z dwutlenku węgla: CO₂, tlenek diazotu: N₂O i metan: CH₄) obniżyły się w latach 1990 – 2014 o ok. 53 %. Podczas gdy emisje dwutlenku węgla (CO₂) i tlenku diazotu (N₂O) miały w ubiegłej dekadzie rozwój raczej niejednorodny przebieg, o tyle systematycznie zmniejszały się emisje metanu (CH₄). Jest to związane szczególnie z aspektem odpadów (zakaz składowania odpadów nieprzetworzonych).

źródło:
Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska,
Rolnictwa i Geologii (LfULG)

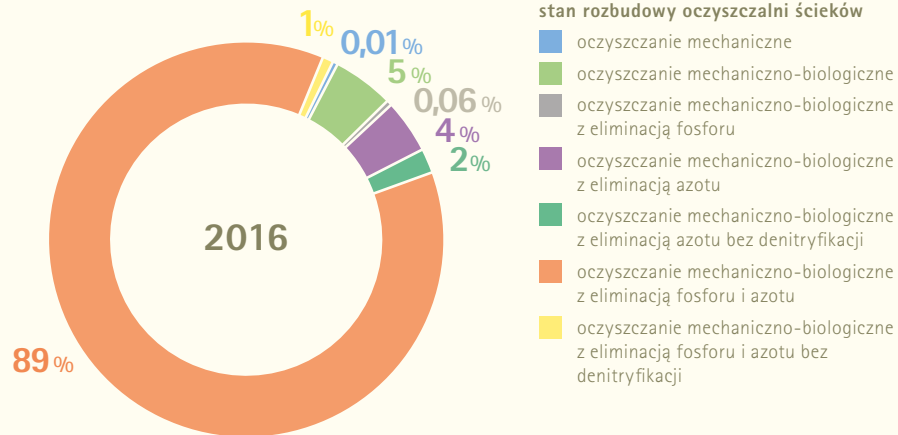
Emisje wybranych gazów cieplarnianych w Saksonii w równoważnikach CO₂ od 1990 r.

Stan rozbudowy oczyszczalni ścieków

W minionych latach dokonano w Saksonii licznych inwestycji w zakresie oczyszczania ścieków. Około dziewięć z dziesięciu instalacji zostało od roku 1991 na nowo założonych, wyremontowanych lub poszerzonych. W prawie wszystkich komunalnych oczyszczalniach ścieki są oczyszczane przynajmniej biologicznie. Przy tym eliminuje się 95% chemicznego zapotrzebowania na tlen, 88% fosforu i 83% azotu.

Stan rozbudowy oczyszczalni ścieków w odniesieniu do pojemności urządzenia

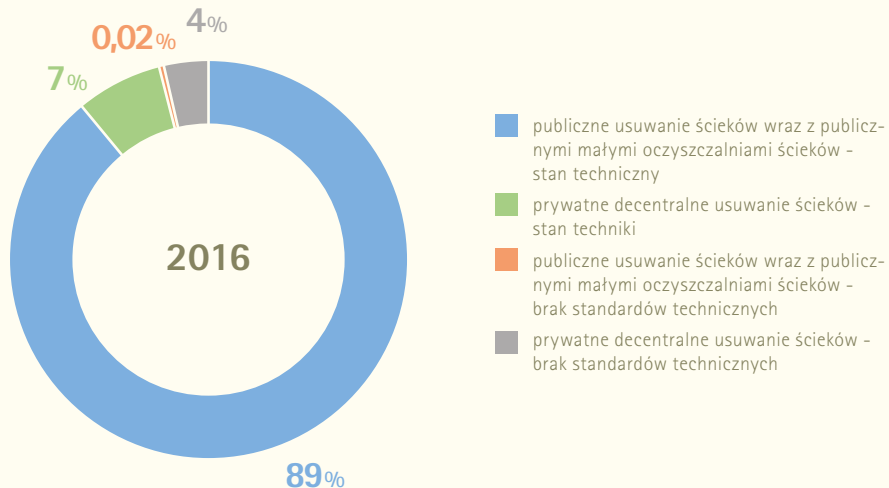
wartości zaokrąglone, źródło: Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG)

Ścieki

Udział ludności, korzystającej z oczyszczalni ścieków według standardów technicznych, powinien być tak duży, jak tylko jest to możliwe. Dzięki temu można ograniczyć odprowadzanie substancji szkodliwych do środowiska i chronić naturalne podstawy życia. Od 2016 r. ścieki, pochodzące od około 96% mieszkańców Saksonii, są oczyszczane – centralnie lub decentralnie – zgodnie ze standardami technicznymi, tzn. przynajmniej biologicznie. Przy tym największy udział mają publiczne oczyszczalnie ścieków.

Udział oczyszczania ścieków według standardów technicznych

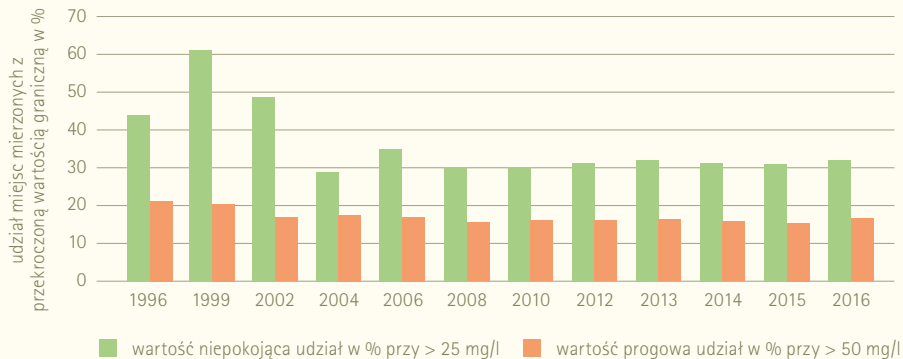

wartości zaokrąglone, źródło: Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG)

Obciążenie wód gruntowych azotanami

Udział miejsc mierzonych w ogólnej sieci pomiarów, które wykazują przekroczenia wartości azotanów ponad 25 mg/l (wartość niepokojąca w dyrektywie WE w sprawie azotanów), wynosiła w 2016 r. 32%. Natomiast udział miejsc mierzonych, które przekroczyły wartość koncentracji azotanów 50 mg/l (wartość progowa rozporządzenia w sprawie wód gruntowych i wartość, która zgodnie z dyrektywą WE w sprawie azotanów wymaga podjęcia odpowiednich środków) wynosił 16,5%. Od 2008 r. udział miejsc mierzonych, przekraczających wartości graniczne, kształtuje się w przybliżeniu na takim samym poziomie. Do 2005 r. analizowano miejsca mierzone pod względem „cech charakterystycznych podstawowej sieci pomiarów”. Z początkiem

Miejsca mierzone z przekroczoną wartością graniczną

2006 r. zmieniono sieć pomiarów zgodnie z wymogami dyrektywy ramowej WE w sprawie wód. W wyniku tego ilość miejsc mierzonych prawie się podwoiła i należy ocenić, że jest reprezentacyjna powierzchniowo. Gęstość miejsc mierzo-

nych wynosi około jedno miejsce mierzone na 100 km². Dlatego okresy przed rokiem 2006 i po nim nie są bezpośrednio porównywalne.

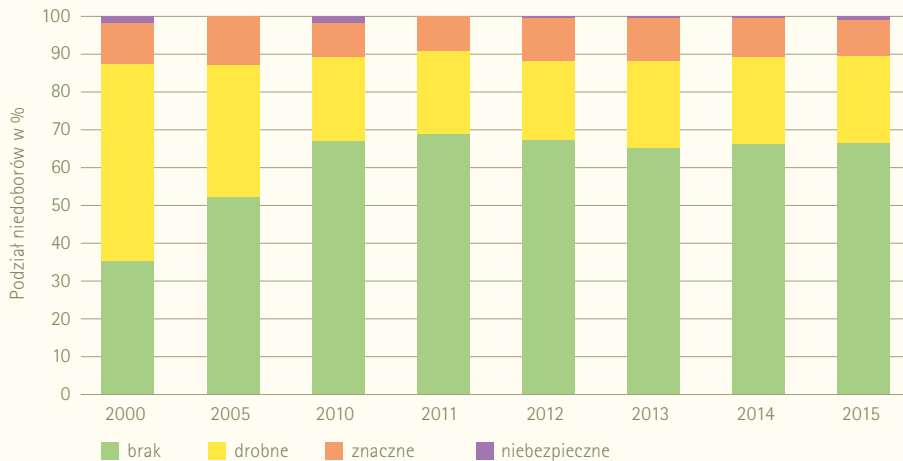
źródło:

Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska,
Rolnictwa i Geologii (LfULG)

Kontrole instalacji pod kątem obchodzenia się z substancjami szkodliwymi dla wód

W Saksonii przeprowadzono w roku 2015 około 4.700 kontroli instalacji z substancjami szkodliwymi dla wód. Przy tym udział kontroli przeprowadzonych po raz pierwszy zmalał w porównaniu z kontrolami wtórnymi. Liczba instalacji bez wad kształtuje się – po wzroście zarejestrowanym w ubiegłych latach – na wysokim poziomie. Udział instalacji, wykazujących znaczne niedociągnięcia, jest stosunkowo stały i wynosi 9%. Niebezpieczne braki stwierdzono w ramach wszystkich kontroli jedynie w obszarze tysięcy. Z porównania na płaszczyźnie federalnej wynika, że w Saksonii podczas kontroli, przeprowadzanych po raz pierwszy, stwierdza się więcej instalacji pozbawionych wad i kwestionuje się znacznie mniej znacznych braków.

Kontrole instalacji w Saksonii

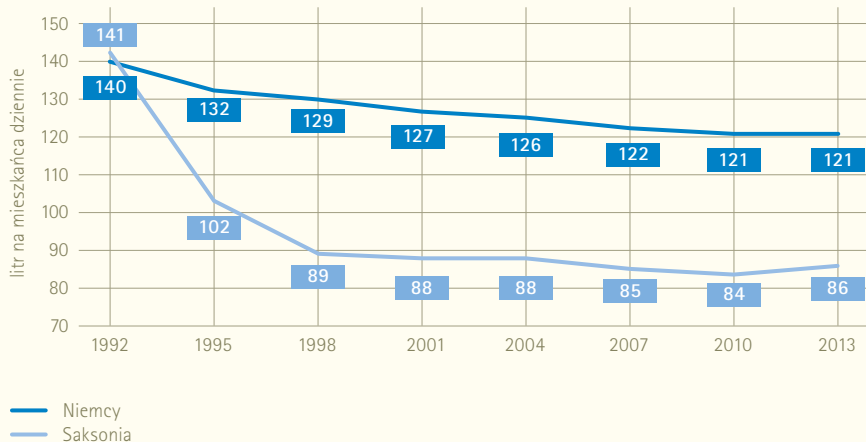

źródło: Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG)

Zużycie wody przez gospodarstwa domowe i drobną działalność gospodarczą

Specyficzne zużycie wody przez gospodarstwa domowe i drobną działalność gospodarczą w Saksonii zmniejszyło się znacznie w latach 1990. dzięki wprowadzeniu wodooszczędnych technologii, pomiarów zużycia wody i pokrywających koszty cen wody. W ubiegłych latach zużycie to wynosiło około 85 l na jednego mieszkańca dziennie z drobnymi odchyleniami. W porównaniu ze średnią federalną, wynoszącą 121 l na jednego mieszkańca dziennie, specyficzne zużycie wody kształtuje się na bardzo niskim poziomie.

Specyficzne zużycie wody przez gospodarstwa domowe i drobną działalność gospodarczą

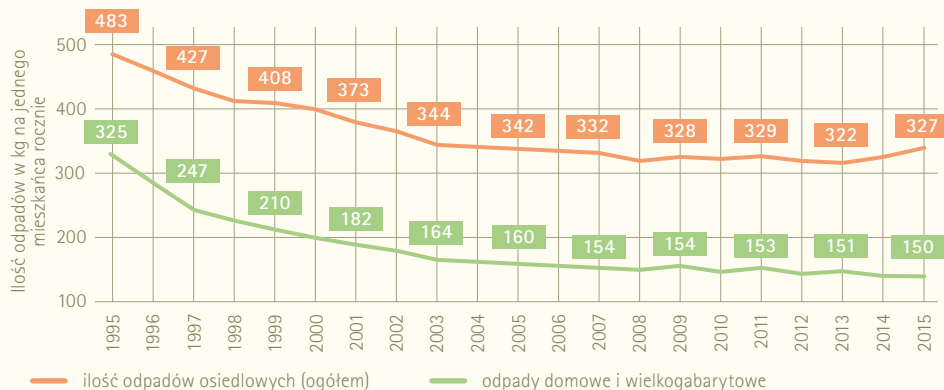

źródło: Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG)

Odpady osiedlowe

Nakładem energii i zużywając surowce produkuje się dobra dla potrzeb gospodarstw domowych, które pod koniec swego cyklu życia są usuwane jako odpady. Ilość odpadów osiedlowych z prywatnych gospodarstw domowych, a w szczególności usunięta ilość odpadów domowych i wielkogabarytowych umożliwiając pośrednio odniesienie do licznych pojedynczych działań na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów. Ilość odpadów osiedlowych i usunięta ilość odpadów domowych oraz wielkogabarytowych z gospodarstw domowych wykazują w rozważanym okresie tendencję spadkową, która jednak w ostatnich dziesięciu latach przebiega znacznie słabiej. Niezwykle różne starania na rzecz zapobiegania powstawaniu odpadów (konsumpcja połączona z minimalną ilością odpadów, wyko-

Kształtowanie się odpadów osiedlowych z prywatnych gospodarstw domowych na jednego mieszkańca

rzystanie towarów używanych lub bodźce ekonomiczne w celu zmniejszenia opłat za usuwanie odpadów) przyczyniają się do redukcji ilości odpadów.

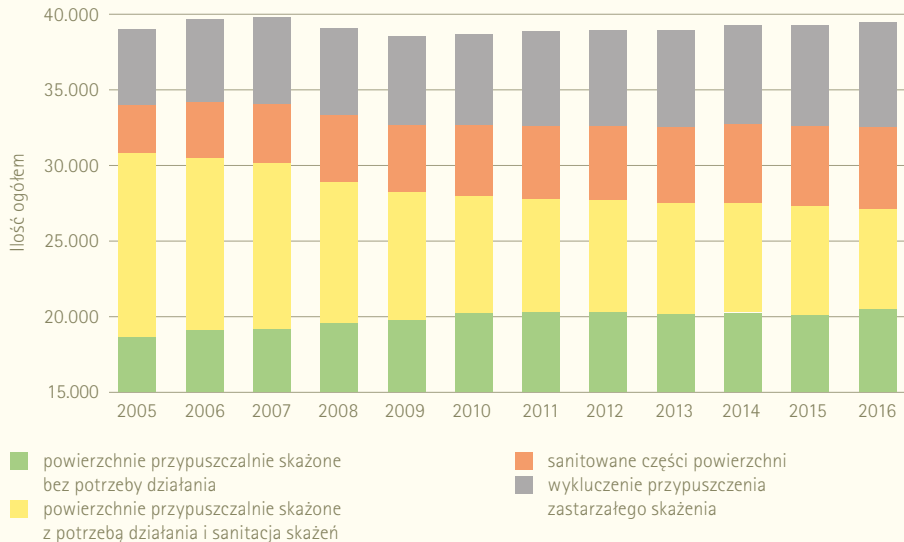
źródło:
Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska,
Rolnictwa i Geologii (LfULG)

Liczba i udział sanitowanych części terenów zastarzałego skażenia

Łączna ilość części terenów ujętych w Katastrze Zastarzałego Skażenia nie uległa w ostatnich latach prawie żadnej zmianie. Oznacza to, że zakończono rejestrowanie terenów zastarzałego skażenia. Pozytywny rozwój miał miejsce w zakresie tych części terenów, odnośnie których w drodze badań można było wykluczyć podejrzenie, że są skażone. Poza tym w ilości sanitowanych części terenów można było zauważyć ciągły postęp w zakresie sanitacji. Spadająca liczba części terenów, które pilnie wymagają konkretnych działań lub są już na etapie aktywnej sanitacji, są dowodem prowadzonych z sukcesem działań w zakresie sanitacji terenów zastarzałego skażenia.

źródło:
Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska,
Rolnictwa i Geologii (LfULG)

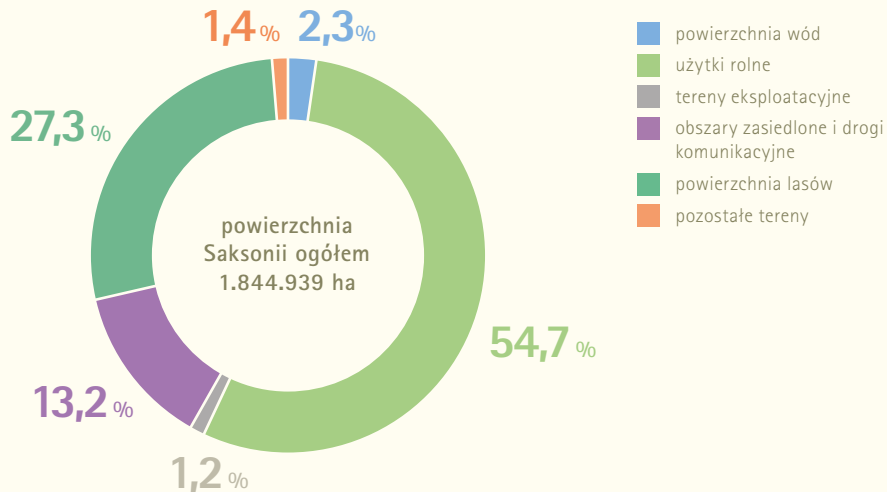
Tereny ujęte w Saksońskim Katastrze Zastarzałych Skażeń

Użytkowanie terenów

Zmiany w użytkowaniu terenów w Wolnym Kraju Związkowym Saksonia są dynamiczne. Przedstawiono procentowe udziały w odniesieniu do głównych rodzajów użytkowania terenów jako średnią z czterech lat. Największy udział osiągają użytki rolne, wynoszący pod względem udziału w całej powierzchni 55%. Udział ten jednak ciągle maleje na rzecz wzrostu obszarów zasiedlonych i dróg komunikacyjnych. Wolny Kraj Związkowy Saksonia stara się o wyraźną redukcję tego zjawiska.

Użytkowanie terenów w Saksonii

wartości zaokrąglone, **źródło:** Obliczenia własne Krajowego Urzędu ds. Środowiska, Rolnictwa i Geologii (LfULG) na podstawie danych Krajowego Urzędu Statystycznego Wolnego Kraju Związkowego Saksonia

Wydawca:

Saksońskie Ministerstwo Stanu
ds. Środowiska i Rolnictwa (SMUL)
skrytka pocztowa 10 05 10, 01076 Drezno
telefon dla obywateli: +49 351 564-6814
fax: +49 351 564-2059
e-mail: info@smul.sachsen.de

www.smul.sachsen.de

Niniejsza publikacja jest współfinansowana ze środków
podatkowych na podstawie budżetu, uchwalonego przez
posłów Saksońskiego Landtagu.

Redakcja:

SMUL, Saksoński Urząd Krajowy ds. Środowiska,
Rolnictwa i Geologii (LfULG)

Szata graficzna i skład:

genese Werbeagentur GmbH

Druk:

Decker Offset Druck GmbH

Zdjęcia:

www.fotolia.de: vencav (strona tytułowa / 24);
SMUL / Foto-Atelier-Klemm (3)

Zakończenie redakcji:

30 sierpnia 2017 r.

Nakład:

600 sztuk, I wydanie

Papier:

wydrukowano wyłącznie na papierze recyklingowym

Pobieranie:

Niniejszą publikację można otrzymać bezpłatnie w Centrali
Wysyłki Broszur:

Zentraler Broschürenversand der Sächsischen Staatsregierung
Hammerweg 30, 01127 Dresden

tel: +49 351 210-3671 | fax: +49 351 210-3681

e-mail: publikationen@sachsen.de | www.publikationen.sachsen.de

Uwaga dystrybutora

Niniejsza broszura informacyjna wydana została przez Rząd
Saksoński w ramach jego konstytucyjnego obowiązku informowania
szerokich kręgów publiczności. Nie wolno jej wykorzystywać w ce-
lach reklamy wyborczej ani przez partie polityczne, ani przez ich
kandydatów lub personel pomocniczy w okresie sześciu miesięcy
przed wyborami. Dotyczy to wszelkiego rodzaju wyborów.